

C.I. No. 40385

's-Gravenhage, 11 Januari 1937.

GEHEIM.

1 kisse by den heer Adriaan de
Parmentier
2 jaaren wegen by Statuten over den

Hierbij heb ik de eer Uwer Excellentie een
exemplaar aan te bieden van het Wekelijksch
Overzicht (27 December 1936 - 2 Januari 1937),
afkomstig van den I.D. Amsterdam.

AAN:

Zijne Excellentie den Minister van Staat, Voorzitter van den
Raad van Ministers,
Zijne Excellentie den Minister van Justitie,
Zijne Excellentie den Minister van Binnenlandsche Zaken.

Inlichtingendienst.
Amsterdam.
Groep C.
Doss. La. O. 2.
No. 20 N. C.
Geheim.

Amsterdam, 6 Januari 1937.

W E K E L I J K S C H   O V E R Z I C H T .

Week van 27 December 1936 tot en met 2 Januari 1937.

A. FASCISME EN NATIOTAAL-SOCIALISME.

Niets te vermelden.

B. C O M M U N I S M E , T R O T Z K I S M E E N A N A R C H I S M E .

1. C O M M U N I S M E .

a. BOND VAN KUNSTENAARS TER VERDEDIGING VAN KULTUREELE RECHTEN (BKVK).

Op Zaterdag, 2 Januari 1937, werd vanwege de BKVK in hotel "Parkzicht", alhier, een openbare bijeenkomst gehouden, welke onder leiding stond van Jacobus B o t, geb. 14. 8. 1892 te Amsterdam, en waarop Josephus Carel Franciscus L a s t, geb. 2. 5. 1898 te Den Haag, het onderwerp: "Ervaringen van een kunstenaar in Spanje en aan het front rond Madrid" behandelde.

Nadat het oorspronkelijke zaaltje te klein bleek voor de ongeveer 250 bezoekers, werd in hetzelfde gebouw een grooter zaaltje verkregen. Hierover sprak de voorzitter in zijn openingswoord zijn tevredenheid uit en verleende te 8. 45 uur het woord aan Last.

Alvorens hij met verlof van zijn commandeerenden kapitein naar Nederland kwam, aldus spreker, had hij aan een zijner kameraden gevraagd, wat hij aan de menschen in Holland moest vertellen. Het antwoord was, dat de waarheid de beste propaganda voor Spanje zou zijn. De waarheid is dan, zei spreker, dat de burgeroorlog aan het Spaansche volk is opgedrongen. Het is de moderne wijze van oorlogvoeren. Men lokt in het betrokken land een opstand uit en steunt de opstandelingen met wapens en andere benodigdheden. Het is Duitschland, dat deze politiek gevoerd heeft. Immers dit land heeft altijd een begeerig oog gehad op Spaansch Marokko om daar zijn steunpunten te vestigen, teneinde Engeland te treffen. Bovendien is het begeerig naar de Spaansche erts- en kwikmijnen. In zijn boek "Mein Kampf" heeft Hitler gezegd, dat het noodig is, dat Spanje in het fascistische blok wordt opgenomen om Frankrijk, den ouden erfvijand, in een tang te klemmen. Mussolini kon niet bij Duitschland achterblijven om deze politiek te volgen.

Vervolgens verklaarde spreker, dat de benamingen "nationalisten" en "rooden" niet juist waren. Immers de nationalistien zijn de generaals en andere officieren, die hun eed aan de Spaansche republiek, afgelegd op de grondwet, hebben geschonden; die hun soldij van den Staat getrokken hebben en die den eed aan de republiek alleen hebben afgelegd om het wapentuig van den Staat voor zichzelf in veiligheid te brengen. Verder bestaan de nationalistien uit Mooren, Arabische huurlingen en het Spaansche vreemdelingenlegioen. Op een gevallen Moor zijn bankbiljetten van 1000 Reis en 1000 en 10.000 Mark gevonden van voor den oorlog. Den Mooren was beloofd, dat na de overwinning van de opstandelingen deze biljetten voor gereed geld zouden worden omgewisseld. Spreker verklaarde in het bezit te zijn van een biljet van 10.000 Mark, dat een zijner kameraden van een gevallen Moor op het slagveld had gehaald. Hij beval aan te lezen het boek van Spielhagen "Spione und Verschwörer in Spanien", verschenen te Parijs.

De rooden worden genoemd, ging spreker verder, de strijders voor een regering, die bij het uitbreken van den opstand burgerlijk was. De hervormingen, die de republikeinsche regering invoerde, hielden dan ook ter dege rekening met de conservatieven en waren niet diep ingrijpend. Het geheele volk staat thans achter de regering. De regering stelt danook een zoodanig vertrouwen in het volk, dat zij dit geheel bewapend heeft. Het is dan ook geen modern bewapend en gedrild leger, dat tegenover het leger van Franco c.s. gesteld wordt, doch het Spaansche

volk. De eenheid van het volk is zoodanig gegroeid, dat zelfs de anarchisten zich achter de regeering plaatsen en begrijpen, dat alleen een strenge discipline de zaak kan redden.

Vervolgens verhaalde spreker van ervaringen aan het front in Spanje. Treffend is, zei spreker, de gelatenheid, waarmede men in Madrid de luchtbombardementen doorstaat. Men beschouwt het als iets, dat er nu eenmaal bij hoort, zonder dat de bombardementen de gedachte opwekken tot overgave. Te Madrid bestaan de gevleugelde woorden: "Liever staande sterven, dan geknield te leven." Men heeft mij, aldus spreker, wel eens verweten, dat ik niet objectief oordeel. Doch ik stem toe, dat ook de Spaansche kameraden fouten hebben. Zoo b.v. hun zorgeloosheid. Ik was bij mijn compagnie in de loopgraven en zag, dat de vuurdokking te spits toeliep, waardoor het gevaar bestond, dat de vijandelijke kogels daar door heen zouden slaan. Mij werd toegezegd door de kameraden, dat zij dit zouden verhelpen. Echter, tegen dien tijd had deze de eene, gene de andere uitvlucht. Eindelijk, na lang aandringen, zei men: "Nou, laten we den luitenant dan maar een plezier doen." Spreker memoreerde vervolgens de wreedheid der opstandelingen. In een mand aan een valschermscherm werd te Madrid het in stukken gesneden lijk van een regeeringsvlieger neergelaten, die in handen van den vijand was gevallen. Niettegenstaande dit geeft de regeering opdracht om de vijandelijke vliegtuigen, die met hun machine naar beneden worden gehaald geen letsel toe te brengen. Spreker besloot zijn rede met een oproep tot steun aan de Spaansche regeering, zoowel moreel als financieel en herinnerde aan het comité "Hulp aan Spanje" (de rede is grotendeels terug te vinden in zijn brochure "Brieven uit Spanje", 4de druk, uitgeverij "Contact" te Amsterdam.).

Tijdens de pauze werd een collecte voor dit comité gehouden, die ongeveer f.36.- opbracht.

Na de pauze werd het woord verleend aan Joachim S c h r i j v e r, geb. 17. 9. 1871 te Amsterdam, arts te Amsterdam. Deze zette in een kort woord het doel van het comité "Hulp aan Spanje" uiteen. Het doel is niet het zenden van wapenen, doch het zenden van levensmiddelen en kleeding, aldus spreker.

Daarna werd gelegenheid gegeven om den spreker Last vragen te stellen, waarvan geen gebruik werd gemaakt. Wel waren tijdens de pauze eenige schriftelijke vragen ingediend, n.l. hoe spreker dacht over den sanitairen dienst aan het front en hoe de verhouding was tusschen de Trotzkyisten en Communisten. Den sanitairen dienst achtte spreker onvoldoende. De verhouding tusschen de Trotzkyisten en Communisten kon spreker niet beoordeelen "Ik ben", zei Last, "maar een klein luitenantje aan een klein deel van het front en kan de toestanden niet voor geheel Spanje beoordeelen". Wel wist hij, dat de oprichting van de Iberische jeugd-vereeninging in Madrid slecht ontvangen was.

Hierna declameerde hij eenige gedichten, in de Duitsche taal gedicht om een Duitschen kameraad aan het front in Spanje in de gelegenheid te stellen deze te lezen. Vervolgens bracht hij alsnog de groeten over van de zustersvereening van den B.K.V.K. in Spanje en het verzoek van eerstbedoelde vereening om met haar in contact te treden. Tenslotte deelde hij mede, dat hij 8 Januari weer naar Spanje zou vertrekken, daar zijn intusschen verlengd verlof dan om was.

Nadat de voorzitter bekend maakte, dat binnenkort een tentoonstelling van werken der leden van den BKVK gehouden zou worden, sloot hij te omstreeks 11 uur de bijeenkomst.

2. T R O T Z K I S M E. Niets te vermelden.
3. A N A R C H I S M E.
- a. D I E N S T W E I G E R I N G S A C T I E - C O M I T E.

Op Dinsdag 29 December 1936, werd in het Erich Mühsamhuis, alhier een huis-houdelijke vergadering gehouden van het Dienstweigerings Actie-Comité, welke door plm. 35 personen was bezocht.

De voorzitter Hendrik Willem E i k e b o o m, geb. 16. 2. 1898 te Amsterdam, opende de vergadering en besprak allereerst het resultaat van de openbare vergadering, welke op den Eersten Kerstdag te Amsterdam is gehouden. Hij zeide, dat de opkomst op deze vergadering voor het bestuur een aanwijzing moet zijn, voor de maatregelen, welke het van plan is te nemen bij de te voeren actie.

Het bestuur, aldus spreker, heeft een te groote verwachting gehad van deze actie, met als resultaat, dat deze openbare vergadering een nadeelig saldo van f.81.-, heeft opgeleverd. In het vervolg van zijn rede, vroeg hij, op welke wijze en met welke middelen dit tekort bestreden moest worden.

Verschillende voorstellen, o.a. het verkoopen van prentbriefkaarten gedurende de protestmarsch werden door het bestuur voor nadere uitwerking in overweging genomen.

Daarna deelde de voorzitter mede, dat hij zijn functie als voorzitter van het Comité ter beschikking stelt. Als motief hiervoor gaf hij op, dat hij door een bestuurslid (Michiel Nicolaas Le Maitre), geb. 9. 10. 1902 te Amsterdam, pseudoniem M. N. Damman) beschuldigd was, invloed te hebben uitgeoefend op diverse sprekers (o.a. Jo de Haas), die voor het Comité zijn ongetreden.

Een uitvoerige gedachtenwisseling vond hierna plaats, waarbij Eikeboom en Le Maitre elkander op zeer scherpe wijze aanvielen, met als resultaat, dat tenslotte Le Maitre, aangezien een groot deel van de aanwezigen zich aan de zijde van Eikeboom schaarde, voor zijn eigen veiligheid, de vergadering verliet. Het slot van deze discussie was, dat Eikeboom met 30 stemmen, als voorzitter werd herkozen en Le Maitre als bestuurslid van dit Comité bedankte.

Ten slotte werd medegedeeld, dat vanuit Amsterdam, 26 personen zich hebben opgegeven voor deelname aan den Protestmarsch, die op 10 Januari 1937, des v.m. te 11 uur zal aanvangen, vanaf het Nassau- of Haarlemmerplein, te Amsterdam.

Verzonden aan: C.I.
Procureur-Generaal te Amsterdam.
Officier van Justitie te Amsterdam.
Politie: 's-Gravenhage, Rotterdam en Utrecht.

B.P. 9

H. 6031

Op Dinsdag, 5 dezer, des avonds is in het gebouw van den Protestantenbond te Haarlem een openbare vergadering gehouden, belegd door het Comité "Hulp voor Spanje".

Aangezien het in de bedoeling lag om op deze vergadering als spreker te doen optreden den bekenden JEF LAST, is in den namiddag van mijnentwege nader geïnformeerd bij het Departement van Justitie of door JEF LAST al dan niet het woord zou mogen worden gevoerd. Vanwege het Departement van Justitie is daarna bericht binnengekomen, dat LAST niet als spreker mocht optreden.

Voorzitter van deze vergadering was Joh. E. POST uit Bloemendaal. Als spreker trad op Dr. SCHRIJVER uit Amsterdam, die het doel van het comité uiteenzette en de wettigheid van de Regeering in Spanje besprak.

De tweede spreker zou zijn JEF LAST, die zooals hiervoren gemeld evenwel niet het woord heeft gevoerd, daar hem dit door de politie verboden is op grond van het feit dat hij in vreemden krijgsveld was getreden zonder toestemming van H.M. de Koningin, waardoor hij dus zijn nationaliteit als Nederlander verloren heeft.

In zijn plaats sprak zijn secretaris A. WALTER, die de ervaringen van JEF LAST in Spanje uit diens aantekeningen voorlas. Hierin verklaart LAST meerdere malen, dat hij aan het front in Spanje gestreden heeft.

Strafbare uitdrukkingen zijn tijdens deze vergadering niet gebezigd. De vergadering, welke door ongeveer 500 personen bezocht was, had een rustig verloop, behoudens een zwak protest toen de voorzitter mededeelde dat aan LAST het spreken verboden was door de politie te Haarlem, terwijl hij avonden tevoren

B.P. 9
Handwritten notes and signatures on the left margin, including a large signature and a vertical note.

in Groningen had gesproken, waarvoor toestemming uit Den Haag
verkregen zou zijn.

JEF LAST, die aanwezig was en aan de bestuurstafel had
plaats genomen, stond aan het einde van de vergadering met
gebalden rechter vuist op met het kennelijk doel een ovatie
van het aanwezige publiek in ontvangst te nemen. Hem is on-
middellijk door den dienstdoenden inspecteur van politie aan-
gezegd zich van demonstraties te onthouden, waarna hij de
zaal heeft verlaten.

Gezonden aan:

Procureur-Generaal Amsterdam;

C.I. 's-Gravenhage;

I.D. Amsterdam.

[Handwritten notes and scribbles on the right margin]

Inlichtingendienst.
Amsterdam.
Groep C.
Doss. La. O. 2.
No. 20 N. C.
Geheim.

Amsterdam, 6 Januari 1937.

W E K E L I J K S C H   O V E R Z I C H T .

Week van 27 December 1936 tot en met 2 Januari 1937.

A. FASCISME EN NATIONAAL-SOCIALISME.

Niets te vermelden.

B. C O M M U N I S M E, T R O T Z K I S M E E N A N A R C H I S M E.

1. C O M M U N I S M E.

a. BOND VAN KUNSTENAARS TER VERDEDIGING VAN KULTUREELE RECHTEN (BKVK).

Op Zaterdag, 2 Januari 1937, werd vanwege de BKVK in hotel "Parkzicht", alhier, een openbare bijeenkomst gehouden, welke onder leiding stond van Jacobus B o t, geb. 14. 8. 1892 te Amsterdam, en waarop Josephus Carel Franciscus L a s t, geb. 2. 5. 1898 te Den Haag, het onderwerp: "Ervaringen van een kunstenaar in Spanje en aan het front rond Madrid" behandelde.

Nadat het oorspronkelijke zaaltje te klein bleek voor de ongeveer 250 bezoekers, werd in hetzelfde gebouw een grooter zaaltje verkregen. Hierover sprak de voorzitter in zijn openingswoord zijn tevredenheid uit en verleende te 8. 45 uur het woord aan Last.

Alvorens hij met verlof van zijn commandeerenden kapitein naar Nederland kwam, aldus spreker, had hij aan een zijner kameraden gevraagd, wat hij aan de menschen in Holland moest vertellen. Het antwoord was, dat de waarheid de beste propaganda voor Spanje zou zijn. De waarheid is dan, zei spreker, dat de burgeroorlog aan het Spaansche volk is opgedrongen. Het is de moderne wijze van oorlogvoeren. Men lokt in het betrokken land een opstand uit en steunt de opstandelingen met wapens en andere benodigdheden. Het is Duitschland, dat deze politiek gevoerd heeft. Immers dit land heeft altijd een begeerig oog gehad op Spaansch Marokko om daar zijn steunpunten te vestigen, teneinde Engeland te treffen. Bovendien is het begeerig naar de Spaansche erts- en kwikmijnen. In zijn boek "Mein Kampf" heeft Hitler gezegd, dat het noodig is, dat Spanje in het fascistische blok wordt opgenomen om Frankrijk, den ouden erfvijand, in een tang te klemmen. Mussolini kon niet bij Duitschland achterblijven om deze politiek te volgen.

Vervolgens verklaarde spreker, dat de benamingen "nationalisten" en "rooden" niet juist waren. Immers de nationalistien zijn de generaals en andere officieren, die hun eed aan de Spaansche republiek, afgelegd op de grondwet, hebben geschonden; die hun soldij van den Staat getrokken hebben en die den eed aan de republiek alleen hebben afgelegd om het wapentuig van den Staat voor zichzelf in veiligheid te brengen. Verder bestaan de nationalistien uit Mooren, Arabische huurlingen en het Spaansche vreemdelingenlegioen. Op een gevallen Moor zijn bankbiljetten van 1000 Reis en 1000 en 10.000 Mark gevonden van voor den oorlog. Den Mooren was beloofd, dat na de overwinning van de opstandelingen deze biljetten voor gereed geld zouden worden omgewisseld. Spreker verklaarde in het bezit te zijn van een biljet van 10.000 Mark, dat een zijner kameraden van een gevallen Moor op het slagveld had gehaald. Hij beval aan te lezen het boek van Spielhagen "Spione und Verschwörer in Spanien", verschenen te Parijs.

De rooden worden genoemd, ging spreker verder, de strijders voor een regering, die bij het uitbreken van den opstand burgerlijk was. De hervormingen, die de republikeinsche regering invoerde, hielden dan ook ter dege rekening met de conservatieven en waren niet diep ingrijpend. Het geheele volk staat thans achter de regering. De regering stelt danook een zoodanig vertrouwen in het volk, dat zij dit geheel bewapend heeft. Het is dan ook geen modern bewapend en gedrild leger, dat tegenover het leger van Franco c.s. gesteld wordt, doch het Spaansche

volk. De eenheid van het volk is zoodanig gegroeid, dat zelfs de anarchisten zich achter de regeering plaatsen en begrijpen, dat alleen een strenge discipline de zaak kan redden.

Vervolgens verhaalde spreker van ervaringen aan het front in Spanje. Treffend is, zei spreker, de gelatenheid, waarmede men in Madrid de luchtbombardementen doorstaat. Men beschouwt het als iets, dat er nu eenmaal bij hoort, zonder dat de bombardementen de gedachte opwekken tot overgave. Te Madrid bestaan de gevleugelde woorden: "Liever staande sterven, dan geknield te leven." Men heeft mij, aldus spreker, wel eens verweten, dat ik niet objectief oordeel. Doch ik stem toe, dat ook de Spaansche kameraden fouten hebben. Zoo b.v. hun zorgeloosheid. Ik was bij mijn compagnie in de loopgraven en zag, dat de vuurdokking te spits toeliep, waardoor het gevaar bestond, dat de vijandelijke kogels daar door heen zouden slaan. Mij werd toegezegd door de kameraden, dat zij dit zouden verhelpen. Echter, tegen dien tijd had deze de eene, gene de andere uitvlucht. Eindelijk, na lang aandringen, zei men: "Nou, laten we den luitenant dan maar een plezier doen." Spreker memoreerde vervolgens de wreedheid der opstandelingen. In een mand aan een valscherm werd te Madrid het in stukken gesneden lijk van een regeeringsvlieger neergelaten, die in handen van den vijand was gevallen. Niettegenstaande dit geeft de regeering opdracht om de vijandelijke vliegers, die met hun machine naar beneden worden ghaald geen letsel toe te brengen. Spreker besloot zijn rede met een oproep tot steun aan de Spaansche regeering, zoowel moreel als financieel en herinnerde aan het comité "Hulp aan Spanje" (de rede is grootendeels terug te vinden in zijn brochure "Brieven uit Spanje", 4de druk, uitgeverij "Contact" te Amsterdam.).

Tijdens de pauze werd een collecte voor dit comité gehouden, die ongeveer f.36.- opbracht.

Na de pauze werd het woord verleend aan Joachim S c h r i j v e r, geb. 17. 9. 1871 te Amsterdam, arts te Amsterdam. Deze zette in een kort woord het doel van het comité "Hulp aan Spanje" uiteen. Het doel is niet het zenden van wapenen, doch het zenden van levensmiddelen en kleeding, aldus spreker.

Daarna werd gelegenheid gegeven om den spreker Last vragen te stellen, waarvan geen gebruik werd gemaakt. Wel waren tijdens de pauze eenige schriftelijke vragen ingediend, n.l. hoe spreker dacht over den sanitairen dienst aan het front en hoe de verhouding was tusschen de Trotzkyisten en Communisten. Den sanitairen dienst achtte spreker onvoldoende. De verhouding tusschen de Trotzkyisten en Communisten kon spreker niet beoordeelen "Ik ben", zei Last, "maar een klein luitenantje aan een klein deel van het front en kan de toestanden niet voor geheel Spanje beoordeelen". Wel wist hij, dat de oprichting van de Iberische jeugdvereeniging in Madrid slecht ontvangen was.

Hierna declameerde hij eenige gedichten, in de Duitsche taal gedicht om een Duitschen kameraad aan het front in Spanje in de gelegenheid te stellen deze te lezen. Vervolgens bracht hij alsnog de groeten over van de zustervereeniging van den B.K.V.K. in Spanje en het verzoek van eerstbedoelde vereeniging om met haar in contact te treden. Tenslotte deelde hij mede, dat hij 8 Januari weer naar Spanje zou vertrekken, daar zijn intusschen verlengd verlof dan om was.

Nadat de voorzitter bekend maakte, dat binnenkort een tentoonstelling van werken der leden van den BKVK gehouden zou worden, sloot hij te omstreeks 11 uur de bijeenkomst.

2. T R O T Z K I S M E. Niets te vermelden.

3. A N A R C H I S M E.

a. D I E N S T W E I G E R I N G S A C T I E - C O M I T E.

Op Dinsdag 29 Decembar 1936, werd in het Erich Mühsamhuis, alhier een huis-houdelijke vergadering gehouden van het Dienstweigerings Actie-Comité, welke door plm. 35 personen was bezocht.

De voorzitter Hendrik Willem E i k e b o o m, geb. 16. 2. 1898 te Amsterdam, opende de vergadering en besprak allereerst het resultaat van de openbare vergadering, welke op den Eersten Kerstdag te Amsterdam is gehouden. Hij zeide, dat de opkomst op deze vergadering voor het bestuur een aanwijzing moet zijn, voor de maatregelen, welke het van plan is te nemen bij de te voeren actie.

Het bestuur, aldus spreker, heeft een te groote verwachting gehad van deze actie, met als resultaat, dat deze opomane vergadering een nadeelig saldo van f.81.-, heeft opgeleverd. In het vervolg van zijn rede, vroeg hij, op welke wijze en met welke middelen dit tekort bestreden moest worden.

Verschillende voorstellen, o.a. het verkoopen van prentbriefkaarten gedurende de protestmarsch werden door het bestuur voor nadere uitwerking in overweging genomen.

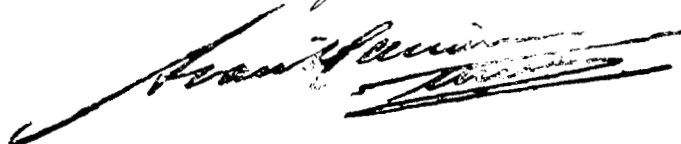
Daarna deed de voorzitter mede, dat hij zijn functie als voorzitter van het Comité ter beschikking stelt. Als motief hiervoor gaf hij op, dat hij door een bestuurslid (Michiel Nicolaas Le Maitre), geb. 9. 10. 1902 te Amsterdam, pseudoniem M. N. Damman) beschuldigd was, invloed te hebben uitgeoefend op diverse sprekers (o.a. Jo de Haas), die voor het Comité zijn ongetreden.

Een uitvoerige gedachtenwisseling vond hierna plaats, waarbij Eikeboom en Le Maitre elkander op zeer scherpe wijze aanvielen, met als resultaat, dat tenslotte Le Maitre aangezien een groot deel van de aanwezigen zich aan de zijde van Eikeboom schaarde, voor zijn eigen veiligheid, de vergadering verliet. Het slot van deze discussie was, dat Eikeboom met 30 stemmen, als voorzitter werd herkozen en Le Maitre als bestuurslid van dit Comité bedankte.

Ten slotte werd medegedeeld, dat vanuit Amsterdam, 26 personen zich hebben opgegeven voor deelname aan den Protestmarsch, die op 10 Januari 1937, des v.m. te 11 uur zal aanvangen, vanaf het Nassau- of Haarlemmerplein, te Amsterdam.

Verzonden aan: C.I.
Procureur-Generaal te Amsterdam.
Officier van Justitie te Amsterdam.
Politie: 's-Gravenhage, Rotterdam en Utrecht.

*A.D. g. Toegesonden aan den Leerkliniker van Justitie
Amsterdam 9 Januari 1937
De Procureur-Generaal*

L.D. EINDHOVEN.-

No. 1254 GEHEIM.-

Procureur - Generaal 's-Hertogenbosch
INGEKOMEN
8 JAN. 1937
No. 3053 ¹⁰ lett. R. 8.

Eindhoven, 4 Januari 1937.-

VERSLAG VAN HET CONGRES DER C.P.N., GEHOUDEN OP 26 DECEMBER 1936

TE A M S T E R D A M .-

Te 11,30 uur voormiddag opent Ke BEUKEMAKER namens het Pasty Bestuur der C.P.N. het massale congres.

Hy zegt, dit met trotsch te doen, aangezien dit in 8 weken is tot stand gekomen. Dit congres is een uitgangspunt voor een actie om de eenheid der volkmassa te ontwikkelen, teneinde by de verkiezingen het fascisme terug te dringen, de aanpassingspolitiek voorgoed te beëindigen en de massa samen te smeden om een democratische Regering aan het bewind te brengen voor herstel van opbouw en welvaart.

Onder de uitroep: "Voor eenheid van het Nederlandsche Volk, tegen het fascisme en het Groot-kapitaal", eindigt Beukemaker zyn toespraak.-

Vervolgens wordt het woord gevoerd door L. de VISSER, die zegt:

"Ons programma is een appèl aan de massa tegen het fascisme, voor vrede, vryheid en onafhankelykheid. Meer dan drie eeuwen heerscht de Nederlandsche bourgeoisie over Indië, dit ryke land met prachtig volk.

Maar wat hebben de imperialisten hiervan gemaakt? Dit land wordt geteisterd door economische nood en politieke reactie. Het is onze taak, de weg te wrymen, teneinde de economische en staatkundige reactie te breken.

Wat sijn de resultaten van de 4-jarige aanpassingspolitiek van Calyn? Deze resultaten sijn, dat er in October 1936 nog ongeveer een half miljoen werklozen in Nederland waren. Er sijn in Nederland nog greeke inkomens en vermogens, de statistiek wylt dit uit, doch de volkmassa brengt jaarlyks aan indirecte belastingen nog meer dan 350 miljoen gulden op. Hier is onze taak om tegen in te gaan. Het groot-kapitaal moet swaar belast worden, het herstel van welvaart in ons land moet door het groot kapitaal gedragen worden.

Hoe is het met de landbouw gesteld? De boeren leven in groote ellende; de pryzen, die de boeren voor hun producten krygen, sijn niet looos, zy moeten hulp hebben. Daarom ook willen wy eenheid tusschen boeren-arbeiders en middenstanders. Uitvoer is noodig, doch ook in Nederland zelf moet het volk de vruchten van het land van melk en hening kunnen plukken soewel voor den boer als voor de middenstand. De boer en de middenstand, zy sijn het indirecte slachtoffer van de steun, zy gaan gebukt onder bedrijfsomzet en belastingen; zy gaan gebukt onder de concurrentie van de groote warenhuizen en alle groot-kapitalistische ondernemingen.

Wy zouden de vyanden sijn den boer en de middenstand? Wie sijn de werkelyke vyanden van deze greepelingen? Wie dryft hen tot proletari-seering? HET GROOT-KAPITAAL! Kyk de faillissement-statistieken naar na en ge zult zien dat er 5000 gefaillieerde middenstanders per jaar sijn.

Wy stellen de eis: "Bestaansekerheid voor de Middenstand!"

Wy denken ook aan de honderd duizend jeugdige werklozen. Het helpt niets als men den volwassen onderwyzer uit de school werpt en hiervoor een kwekeling in de plaats zet en deze voor een fooi laat werken. Minister Slingerberg wil het systeem "twee voor één" en samen minder verdienen als thans één. Hy wil de jeugd laten werken voor F.1,50 tot F.2,50 per week.

Wy eischen steun voor de jeugd, uitbreiding van onderwys, sport en cultuur, maar voor alles, werk voor de jeugd.

Met de politiek van Colyn stygen de dividenden van het Groot-kapitaal, als men op de devaluatiewinst beslag had gelegd, kon het Plan van den Arbeid reeds worden uitgevoerd.

Het fascisme is het grootste gevaar, de N.S.B. voert een huichelachtige politiek; zy doen zich voor als zonden zy de Natie kunnen redden. De Italiaansche loonen zyn de laagste in Europa, de boer leeft er in lompen. In Duitschland zien we de leuze: "Geen beter maar kammen." De Duitse politiek is die van revers, de politiek van oorlog. De leuze is thans niet Fascisme of Communisme maar Fascisme of Democratie. Het fascisme wil rasenhaat van elke kleurling of jood, de vernietiging van alle nat. bewegingen in Indonesië. Wy stryden voor vryheid van Indonesië.

Fascisme is verraad. Van ons program kunnen onze tegenstanders niets afdingen, zy zeggen alleen: "W" vertrouwen jullie communisten niet. Techt thans door Hw stryd, dat wy de betrouwbare verdedigers van de democratie zyn.

Daarom: Colyn verdwyn! Wy willen een Volkfrontregering. Wy stryden niet voor eigen winst maar tegen het fascisme.

Tot niet bracht De Visser nog hulde aan de Party in Limburg, aangesien deze procents gewyze het hardste groeiende.

Hierna werd hem een wandelstok aangeboden door de Party uit HEERLEN.-

Vervolgens spreken sommige districts-leiders over: Stryd tegen het fascisme en vóór democratie.

Hierna wordt het woord gevoerd door Joz. LAAR, die zegt:

"Het is my een groote vreugde op dit congres te spreken en de kracht van onze beweging te zien groeien. Ik heb U, kameraden, behalve een groot uit Spanje, ook dit nog te zeggen, n.l. dat ook in Holland het fascisme te overwinnen is wanneer gy de eenheid van alle anti-fascisten tot stand brengt, zooals die in Spanje verwezenlykt is, waar de anti-fascisten schouder aan schouder stryden, niet alleen voor Spanje maar ook voor U, voor de vryheid van het volk en de verplettering van het fascisme."

In de namiddag zitting werden de lysten der candidaten door Ko Beuzemaker bekend gemaakt. Deze zyn:

1e. L. de VISSER.

2e. WYNKOOP.

3e. Roestan EFFENDI.

4e. SCHALKER.

5e. De GROOT.

6e. Ko BEUZEMAKER.

7e. (wordt geen naam bekend gemaakt. Dit is iemand uit een groote industr^{ie} stad in Noord-Brabant)

*2. een klein stuk
betreft het niet
gevoerd.*

- 8e. H. de WEERDT, Amsterdam.
- 9e. C. BORST, N-Holland.
- 10e. POTZE uit Limburg.
- 11e. TEEBOOM, A'dam.
- 12e. Dr. BOERS, (Roordahuizen.)
- 13e. L. SEEGERS, A'dam.
- 14e. niet bekend gemaakt.
- 15e. ROORDA uit Tynje.
- 16e. GEESINK, Enschede.
- 17e. Swolfs uit Tilburg.
- 18e. KROON, Ymuiden.
- 19e. STERRINGA, Groningen.
- 20e. BASTIAANSE, Utrecht.-

Ko Benzemaker zegt vervolgens tegen De Visser: "Reeds 44 jaar hebt gy Uw krachten aan de arbeidersbeweging gegeven. Wy zullen allen zorgen, dat gy aan het hoofd van een nog grootere Party en Communistische fractie in het parlement terugkeert."

Vervolgens spreken nog over het onderwerp: "Stryden voor democratie, tegen fascisme. Samenwerking met S.D.A.P. en M.V.V." de navolgende personen:

- 1e. De. BOERS (Roordahuizen)
- 2e. WORMS (A'dam)
- 3e. KRAMER (Limburg)
- 4e. GENNE (Overdinkel)
- 5e. P. de WROOT (A'dam)

Nadat nog zang- toneel- en cabaret is opgevoerd, sluit Ko Benzemaker het Congres onder de leuze: **HET FASCISME ZAL ER NIET KOMEN!**

I.P. RIJNDIJKEN.-

Verzonden aan:

den Heer: Chef C.I. te 's-GRAVENHAGE, en

" : Procureur-Generaal,fgd. Directeur van Politie, te 's-BOSCH.-

Inspecteur der Koninklijke Marechaussee.
Grensbewaking en Rijks-Vreemdelingendienst.

No 5535 G. Geheim.

's Gravenhage, 31 December 1936.

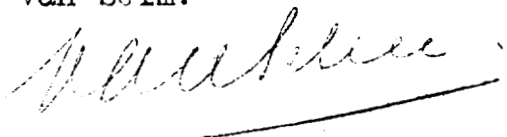
Onderwerp :
Wering van J.C.F. Last.

Aan alle organen, betrokken bij den dienst der Grensbewaking, wordt medegedeeld, dat - ingevolge opdracht van den Minister van Justitie - de gewezen Nederlander JOSEPHUS. CAREL, FRANCISCUS LAST, geboren te 's Gravenhage, 2 Mei 1889, bekend revolutionair schrijver, wanneer deze tracht Nederland binnen te komen, moet worden geweerd.

Bij eventueele terugwijzing van genoemden persoon, die zijn Nederlandschap van rechtswege heeft verloren, behoort het in zijn bezit zijnde Nederlandsche paspoort ingenomen en aan mij opgezonden te worden.

de Kolonel,
Inspecteur der Koninklijke Marechaussee,
J. van Selm.

Verzonden aan H.H.

Chefs doorlaatposten	elk 1 ex.		
Hoofden van Politie in de grensgemeenten	elk 1 ex.		
Commandant 1e en 2e Divisie Kon. Mar.	" 42 "		
" 3e Divisie Kon. Mar.	44 "		
" 4e " " "	40 "		
Onder Afd. Cdt. Politietroepen Kerkrade	7 "		
Distr. Cdt. R.V.W. Zwolle en 's Hertogenbosch	" 15 "		
Overige Distr. Cdt. R.V.W.	" 10 "		
Dir. Dir. Belast. Invoerr. en Acc.	" 1 "		
Inspect. Invoerr. en Acc.	" 1 "		
Procureurs-Gen. fgd. Dir. van Politie	" 1 "		
Hoofdcommissaris van Politie Rotterdam	10 "		
Commissaris van Politie Zaandam	3 "		
Inspect. Invoerr. en Acc. Amsterdam (O.I.Huis)	10 "		

Ext. 5 Jan 1937

Nr.

50

Geheim

~~699~~ R2

Inspecteur der Koninklijke Marechaussee.

**GRENSBEWAKING EN
VREEMDELINGEDIENST.**

'S-GRAVENHAGE, 31 December 1936.

Nassau Zuilensteinstraat No. 11.

No. 5535 G Geheim.

BIJLAGEN /

Verzoeken dringend bij beantwoording datum
en nummer van dit schrijven te vermelden.

ONDERWERP:
Jef Last.

M.T.
...

~~699~~
7045 / *...*

Naar aanleiding van Uw schrijven dd. 30 dezer
I Afd. C/2a/5 No 7045 Geheim, heb ik de eer Uwer Excellentie
mede te deelen dat ik onder datum en nummer als deze aan
alle organen, belast met den dienst der grensbewaking,
een circulaire heb gericht, waarvan U een exemplaar te
Uwer informatie hierbij gelieve aan te treffen.

de Kolonel,

Inspecteur der Koninklijke Marechaussee,

M. M. M.

Aan

den Zijne Excellentie

den Minister van Justitie.

's Gravenhage.

TELEGRAAFKANTOOR 'S-GRAVENHAGE

VERKORTINGEN

D = Dringend
RPX = Antwoord betaald X (bedrag)
XP = Bode betaald
LX = Geluktelegram
PC = Kennisgeving ontvangst

VERKORTINGEN

TC = Collationneering
TR = Telegraaf restant
GP = Poste restante
MP = Eigenhandig
RM = Overneming

TELEGRAM NR 176 , 61/60 WOORDEN

Aangenomen te Den Haag , den 29/12 1936 , te 1252

Ontvangen te 'S-GRAVENHAGE, den 193 , te

*14 Dec. 6430
Bastard - 4001 2/11*

gpa

Minister van Justitie sGravenhage .

Vragen beleefd dringend onmiddellyk onderzoek of communist Jef Last in Spanje in vreemden rooden krygsdienst getreden in welk geval deze communist nederlanderschap heeft verloren indien hy van regeering geen toestemming verkreeg hy is dus vreemdeling en spreekt niettemin blykbaar hier te lande in het openbaar op politieke vergaderingen wat door regeering verboden is .

Hoofdbestuur Nationaal Herstel .

NADruk IS VERBODEN
MODEL T7. L 2147 - 1936

NOTA HET RIJK VERGOEDT GEEN SCHADE, VEROORZAAKT DOOR HET IN HET ONGEREDEDE RAKEN, DE VERMINKING OF DE VERTRAGING IN DE OVERKOMST VAN EEN TELEGRAM

VOOR AFSCHRIFT: